

आरोग्य विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर मार्फत जनहितार्थ माहिती सादर

नागरिकांसाठी आजारांबद्दल मराठीत
माहिती २०२५

श्री. प्रकाश आबिटकर

माननीय मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब
कल्याण महाराष्ट्र राज्य

गर्भवती महिलांसाठी पूरस्थितीत विशेष खबरदारी

पूराच्या काळात गर्भवती महिलांची काळजी घेणे अत्यंत महत्वाचे आहे, विशेषतः ज्या महिलांचा प्रसूतीचा काल जवळ आला आहे.

खाली NPCCHH, NHM आणि WHO च्या मार्गदर्शकानुसार पूरपूर्व, पूरदरम्यान आणि पूरानंतर गर्भवती महिलांसाठी विशेष खबरदारी दिली आहे:

पूरपूरव काळात गर्भवती महिलांसाठी खबरदारी

- प्रसूतीची तारीख जवळ असल्यास :
- जवळच्या सरकारी आरोग्य केंद्रात नोंदणी करा (PHC, CHC, जिल्हा रुग्णालय)
- 108 किंवा आशा कार्यकर्तींशी संपर्क ठेवा – आपत्कालीन स्थलांतरासाठी मदत मिळू शकते
- आपत्कालीन प्रसूती किट तयार ठेवा: सॅनिटरी नॅपकिन्स, टॉवेल, औषधे, ओळखपत्रे, मेडिकल रिपोर्ट्स
- स्थानिक प्रशासनाशी सहकार्य करा:
- पूरप्रवण क्षेत्रात राहात असल्यास सुरक्षित ठिकाणी स्थलांतरासाठी तयार रहा
- ग्रामसेवक, आशा व अंगणवाडी सेविका यांच्याशी संपर्क ठेवा

○

पूरदरम्यान गर्भवती महिलांसाठी खबरदारी

- प्रसववेदना सुरु झाल्यास :
- तात्काळ सरकारी आरोग्य केंद्राशी संपर्क करा
- 108 आपत्कालीन सेवा किंवा स्थानिक बचाव पथकाला माहिती द्या
- सुरक्षित ठिकाणी स्थलांतरास सहकार्य करा, जसे की शाळा, आरोग्य केंद्र, आश्रयगृह
- पूरपाण्यातून जाणे टाळा, कारण संसर्गाचा धोका वाढतो
- आरोग्य कर्मचाऱ्यांना गर्भवती असल्याची माहिती द्या, जेणेकरून योग्य उपचार मिळू शकतील

○

पूरानंतर काळात खबरदारी

- प्रसूतीनंतरची काळजी :
- स्वच्छता राखा, उकळलेले पाणी वापरा
- बाळाला स्तनपान द्या, कारण ते सुरक्षित आणि पोषणयुक्त असते
- पोस्टनॅटल तपासणीसाठी आरोग्य केंद्रात जा
- साथीचे आजार टाळण्यासाठी :
- डेंग्यू, कॉलरा, लेप्टोस्पायरोसिस यांची लक्षणे ओळखा
- मच्छरदाणी वापरा, पाण्याची साठवण टाळा

प्रशासन व आरोग्य विभागाची भूमिका

- गर्भवती महिलांची यादी तयार केली जाते – विशेषतः पूरप्रवण भागात
- स्थानिक आरोग्य केंद्रांमध्ये प्रसूतीसाठी व्यवस्था ठेवली जाते
- - ASHAs व ANMs द्वारे संपर्क साधला जातो – स्थलांतर व प्रसूतीसाठी मदत
- IEC मोहिमा – रेडिओ, ग्रामसभा, पोस्टरद्वारे जनजागृती